

Cumhuriyet Bayramında KAYMAKAM VEKİLLİĞİ

Fethi YORULMAZ
İl Planlama Uzmanı
E. Mülki İdare Amiri

Bilindiği üzere; 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununun 4. maddesi uyarınca hazırlanarak 01.10.1981 tarih ve 17475 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanıp yürürlüğe giren “Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği”nde Mahalli Mülkiye Amiri tabiri kullanıldığı için, kaymakamların vekâleten başka bir ilçeye de görevlendirilmesiyle, söz konusu etkinlikler gereği törenlere iki ilçede birden katılamaması nedeniyle törenlerin birine bir mülki idare amirinin kaymakam vekili olarak görevlendirilmesi zorunluluğu vardı.

Bu yönetmeliği yürürlükten kaldıran 16.04.2012 tarih ve 2012/3073 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla uygulanmaya başlanan Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği mahalli mülkiye amiri tabiri yerine mülki idare amiri kelimelerini koyarak yönetmelik kapsamındaki törenlere ilçede görevlendirileceklerin kaymakam vekili olma şartını kaldırmıştır.

Ne var ki 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun yürürlükteki 31/L maddesinin

“ Kaymakam Cumhuriyet Bayramında ilçede yapılacak resmi törenlere başkanlık yapar ve tebrikleri kabul eder” hükmü, kanaatimce törenlere görevlendirilecek mülki idare amirinin kaymakam vekili olmasını gerektirdiğinden Yönetmelikte Cumhuriyet Bayramıyla ilgili bu istisnai noktaya değinilmemesi, bu bayramda da diğerlerinde olduğu gibi ilçelerdeki törenlere görevlendirilecek mülki idare amirlerinin kaymakam vekili olmasına gerek duyulmaması yaygın uygulamasına yol açmıştır.

Oysaki yönetmelikteki mülki idare amiri ifadesi İl İdaresi Kanununun 31/L maddesinin uygulanmasına engel değildir. Kaldığı yönetmeliğin bu konuda özel hüküm taşıyan kanuna aykırılığı da söz konusu edilemez.

Mevcut Yönetmeliğin Cumhuriyet Bayramıyla birlikte diğer etkinliklere de görevlendirilecek mülki idare amirinin kaymakam vekili olma şartını ortadan kaldırması kanaatimce birtakım açıklığa kavuşturulması gereken soruları da beraberinde getirmiştir. İlçedeki, Yönetmelikte yer alan bir törenin icrası için görevlendirilen mülki idare amirini özellikle

çelenk koyma törenlerindeki izinsiz girişim ve gösteriler ile protokole aykırı davranışlara karşı görevlilere emir verme yetkisine sahip midir?

Benim görüşüme göre törenin icrası için görevlendirilen mülki idare amiri kaymakam vekili olmadığından ilçe kamu görevlilerine törenin normal akışı dışındaki gelişmeler için görüşünü açıklayabilir ama emir veremez.

Bu tür törenler esnasında istenmeyen gelişmelere karşı uygulama yapılamaması ihtimali durumun devlet zafiyeti olarak algılanma tehlikesini gündeme getirmekte, bununla bağlantılı olarak da mülki idarenin saygınlığının zarar görebilmesi tartışılır hale gelmektedir.

Yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkabilecek olası aksaklıkları dile getirildikten sonra sonuç olarak; Cumhuriyet Bayramında mülki idarenin ilçelerdeki görevlerini İl İdaresi Kanununun ilgili hükmü gereğince ancak kaymakam veya vekili yerine getirebilir. Bu bayramda ilçelerde görevlendirilecek mülki idare amirlerinin kaymakam vekili de olmasına özen gösterilmelidir.